

Downloaded via the EU tax law app / web

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gruodžio 16 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Laisvas kapitalo judėjimas – Bendrieji uždarojo tipo investiciniai fondai – Bendrieji atvirojo tipo investiciniai fondai – Investicijos ? nekilnojamųjų turt? – Transkripcijos ir kadastro mokesčiai – Tik atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondams taikoma mokesčių lengvata – Skirtingas požiūris – Situacijų panašumas – Objektyvūs diferencijavimo kriterijai“

Sujungtose bylose C-478/19 ir C-479/19

dėl *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija) 2018 m. gruodžio 21 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2019 m. birželio 19 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą bylose

UBS Real Estate Kapitalanlagegesellschaft mbH

prieš

Agenzia delle Entrate

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einantis pirmosios kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, teisėjai I. Ziemele, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (pranešėjas) ir A. Kumin,

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinusių pastabas, pateiktas:

- *UBS Real Estate Kapitalanlagegesellschaft mbH*, atstovaujamos *avvocati* S. Ricci ir M. Serpieri,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Europos Komisijos, atstovaujamos W. Roels ir F. Tomat,

susipažinęs su 2021 m. vasario 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymai priimti prejudicin? sprendim? pateikti d?l EB 43 ir 63 straipsni? (po pakeitimo – SESV 49 ir 63 straipsniai) išaiškinimo.

2 Šie prašymai pateikti nagrin?jant *UBS Real Estate Kapitalanlagegesellschaft mbH* (toliau – *UBS Real Estate*) ir *Agenzia delle Entrate* (mokes?i? administratorius, Italija) gin?? d?l to, kad transkripcijos ir kadastro mokes?i? sumažinimas taikomas tik uždarojo tipo investiciniams fondams, o ne atvirojo tipo investiciniams fondams.

Italijos teis?

1990 m. spalio 31 d. ?statyminis dekretas Nr. 347

3 Pagrindini? byl? aplinkyb?ms taikomos redakcijos 1990 m. spalio 31 d. *Decreto legislativo n. 347 – Approvazione del testo unico delle disposizioni concernenti le imposte ipotecaria e catastale* (?statyminis dekretas Nr. 347 d?l konsoliduot? nuostat?, susijusi? su transkripcijos ir kadastro mokes?iais) (GURI Nr. 277 paprastasis priedas, 1990 m. lapkri?io 27 d.) numatyta, kad už formalumus, susijusius su transkribavimu, hipotekos ?registravimu, atnaujinimu ir anotavimu žem?s registre, mokamas transkripcijos mokestis (*imposta ipotecaria*). Šio mokes?io baz? sudaro perleisto arba kaip ?našo perduoto nekilnojamojo turto vert?; nustatytas 1,6 % mokes?io tarifas.

4 Kadastro mokest? (*imposta catastale*) taip pat reglamentuoja 1990 m. spalio 31 d. ?statyminis dekretas Nr. 347 ir jis taikomas perk?limui, t. y. ? kadastr? ?rašyto nekilnojamojo turto nuosavyb?s teis?s ar kitos daiktin?s teis?s savininko vardo pakeitimui. Šis mokestis, kurio tarifas – 0,4 %, yra proporcingas šio turto vertei.

?statyminis dekretas Nr. 58/1998

5 Pagrindini? byl? aplinkyb?ms taikomos redakcijos 1998 m. vasario 24 d. *Decreto Legislativo N. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52* (?statyminis dekretas Nr. 58 d?l ?statym? nuostat? d?l finansinio tarpininkavimo konsoliduotos redakcijos pagal 1996 m. vasario 6 d. ?statymo Nr. 52 8 ir 21 straipsnius) (GURI Nr. 71 paprastasis priedas, 1998 m. kovo 26 d., toliau – ?statyminis dekretas Nr. 58/1998) 1 straipsnyje „Apibr?žtys“ nustatyta:

„1. Šiame ?statyminiame dekrete vartojamos s?vokos apibr?žiamos taip:

<...>

(k) atvirojo tipo fondas – investicinis fondas, kurio dalyviai turi teis? bet kada paprašyti išpirkti savo akcijas arba investicinius vienetus pagal fondo veiklos taisykles;

(l) uždarojo tipo fondas – investicinis fondas, kurio dalyviams teis? išpirkti akcijas suteikiama tik su?jus iš anksto nustatytam terminui <...>

<...>“

6 Šio ?statyminio dekreto 36 straipsnyje „Bendrieji investiciniai fondai“ nustatyta:

„1. Investicin? fond? valdo j? ?steigusi arba kita portfelio valdymo bendrov?. Pastaroji valdo savo ir kit? bendrovi? ?steigtus fondus.

<...>

3. Dalyvavimo bendrajame fonde ataskaitas reglamentuoja fondo taisykl?s. *Banca d’Italia*

(Italijos bankas), pasikonsultavęs su [Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Nacionalinė bendrovių ir vertybinių popierių biržos komisija, Italija)], nustato bendruosius kriterijus, pagal kuriuos rengiamos fondo taisyklės, taip pat privalomą jį turinį kartu su 39 straipsnio nuostatomis.

<...>

6. Kiekvienas bendrasis investicinis fondas arba kiekvienas to paties fondo subfondas sudaro savarankišką portfelį, kuris visais teisiniais tikslais yra atskirtas nuo portfelio valdymo bendrovės ir kiekvieno dalyvio turto, taip pat nuo bet kurio kito šios bendrovės valdomo turto <...>“

7. Minuto 1994 metų statyminio dekreto 37 straipsnyje nurodyta:

„Ekonomikos ir finansų ministras, pasikonsultavęs su Italijos banku ir Consob, priima nuostatus, kuriuose nustato bendruosius kriterijus, kuriuos turi atitikti investiciniai fondai, susijusius su:

- a) platinimo tikslu;
- b) investuotojų, kuriems skirtos platinamos akcijos, kategorijomis;
- c) dalyvavimo atvirojo ir uždarojo tipo fonduose sąlygomis, visų pirma akcijų emisijos ir išpirkimo dažnumu, minimaliu pasirašomų akcijų skaičiumi (atitinkamais atvejais) ir taikoma tvarka;
- d) trumpiausia ir ilgiausia trukme (atitinkamais atvejais);

d bis) sąsigijimui arba nepiniginiam našams fondo sudarymo metu ir vėliau taikomomis sąlygomis, kai fondai išimtinai arba daugiausia investuoja į nekilnojamąjį turtą, šio turto teises į nekilnojamąjį turtą ir į nekilnojamojo turto bendrovių akcijas.

<...>

2 bis. 1 dalyje nurodytuose nuostatuose taip pat numatyti klausimai, dėl kurių uždarojo tipo fondų dalyviai per susirinkimą priima sprendimus, kurie privalomi portfelio valdymo bendrovei. Be to, susirinkime priimami sprendimai dėl portfelio valdymo bendrovės pakeitimo, prašymo įtraukti į prekybos sąrašą, kai tai nėra numatyta, ir dėl valdymo politikos keitimo <...>“

8. To paties 1994 metų statyminio dekreto 39 straipsnyje „Fondo taisyklės“ nustatyta:

„1. Kiekvieno investicinio fondo taisyklėse apibrėžiamas jo pobūdis, reglamentuojama jo veikla, nurodoma bendrovė, kuri yra jo steigėja, valdytojas, jeigu jis nėra bendrovė steigėja, ir bankas, veikiantis kaip depozitoriumas, šiems subjektams paskirstomos funkcijos ir reglamentuojami esami jį ir dalyvių santykiai.

2. Taisyklėse, be kita ko, nustatoma:

- a) fondo pavadinimas ir veiklos trukmė;
- b) dalyvavimo fonde sąlygos, sertifikatų išleidimo ir galiojimo pasibaigimo, akcijų pasirašymo ir išpirkimo sąlygos, taip pat fondo likvidavimo sąlygos;
- c) pasirinkti investicijas kompetentingi subjektai ir tokių investicijų paskirstymo kriterijai;
- d) turto, finansinių priemonių ir kitų vertybinių popierių, į kuriuos galima investuoti fondo turtą, sąrašys;

<...>“

Statyminis dekretas Nr. 223/2006

9 Pagrindini? byl? aplinkyb?ms taikomos redakcijos 2006 m. liepos 4 d. *decreto-Legge n. 223 – Disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all’evasione fiscale* (Dekretas Statymas Nr. 223/2006, kuriame nustatomos skubiai gyvendinamos nuostatos d?l ekonominio ir socialinio atsigavimo, vieš?j? išlaid? ribojimo bei racionalizavimo ir priemoni?, susijusi? su pajamomis ir kova su mokes?i? sl?pimu) (GURI Nr. 153, 2006 m. liepos 4 d.; toliau – Dekretas Statymas Nr. 223/2006), kuris su tam tikrais pakeitimais, padarytais 2006 m. rugpj??io 4 d. *legge n. 248 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 4 luglio 2006, n. 223, recante disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all’evasione fiscale* (Statymas Nr. 248 d?l Dekreto Statymo Nr. 223 su pakeitimais pakeitimo Statymu, kuriame nustatomos skubiai gyvendinamos nuostatos d?l ekonominio ir socialinio atsigavimo, vieš?j? išlaid? ribojimo bei racionalizavimo ir priemoni?, susijusi? su pajamomis ir kova su mokes?i? sl?pimu) (GURI Nr. 186 paprastasis priedas, 2006 m. rugpj??io 11 d.), buvo priimtas kaip Statymas, 35 straipsnio „Priemon?s, skirtos kovai su suk?iavimu ir mokes?i? sl?pimu“ 10ter dalyje nustatyta:

„Duomen? ir ?raš? keitimo ir transkripcijos, susijusi? su komercin?s paskirties nekilnojamojo turto perleidimu, atvejais, nurodytais 1972 m. spalio 26 d. *decreto del presidente della Repubblica n. 633, [istituzione e disciplina dell’imposta sul valore aggiunto* (Respublikos Prezidento dekretas Nr. 633 d?l prid?tin?s vert?s mokes?io nustatymo ir reguliavimo)] [(GURI Nr. 292 paprastasis priedas Nr. 1, 1972 m. lapkri?io 11 d.)] 10 straipsnio pirmos pastraipos 8ter punkte, net jeigu taikomas prid?tin?s vert?s mokestis, kai toks turtas priklauso uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams, kuriems taikomas iš [Statyminio dekreto Nr. 58/1998] ir v?lesni? pakeitim? kylan?ios nuostat? d?l finansinio tarpininkavimo konsoliduotos redakcijos 37 straipsnis ir 1994 m. sausio 25 d. *legge n. 86 – [Istituzione e disciplina dei fondi comuni di investimento immobiliare chiusi* (Statymas Nr. 86 d?l uždarojo tipo investicini? nekilnojamojo turto fond? ?steigimo ir reguliavimo)] [(GURI Nr. 29 paprastasis priedas, 1994 m. vasario 5 d.)] 14bis straipsnis, arba finansin?s nuomos bendrov?ms, arba bankams ir finans? tarpininkams <...> taikant ši? nuostat? tik nuomojamo arba nuomai skirto turto pirkimui ir išperkamajai nuomai, transkripcijos ir kadastro mokes?i? tarifai, atsižvelgiant ? 10bis dalimi padarytus pakeitimus, mažinami per pus?. Ankstesniame sakinyje ?tvirtinta nuostata ?sigalioja 2006 m. spalio 1 d.“

Ministro dekretas Nr. 228/1999

10 Pagrindin?s bylos aplinkyb?ms taikytinos redakcijos 1999 m. geguž?s 24 d. *decreto ministeriale n. 228, – Regolamento recante norme per la determinazione dei criteri generali cui devono essere uniformati i fondi comuni di investimento* (Ministro dekretas Nr. 228 d?l bendr?j? kriterij?, kuri? turi laikytis bendrieji investiciniai fondai, nustatymo taisykli?) (GURI Nr. 164, 1999 m. liepos 15 d.; toliau – Ministro dekretas Nr. 228/1999) 1 straipsnio 1 dalies d bis punkte nustatyta:

„Nekilnojamojo turto fondai yra fondai, kurie išimtinai arba daugiausia investuoja ? nekilnojam?j? turt?, ? teises ? nekilnojam?j? turt? ir ? nekilnojamojo turto bendrovi? kapitalo dalis.“

11 Ministro dekreto Nr. 228/1999 12bis straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Nekilnojamieji fondai steigiami uždarojo tipo.“

Pagrindinis bylos ir prejudicinis klausimas

12 *UBS Real Estate*, bendrąjį investicinių fondų portfelio valdymo bendrovė, kurios buveinė yra Vokietijoje ir kuri turi filialą Italijoje, užtikrina dviejų atvirojo tipo investicinių fondų, steigtą pagal Vokietijos teisę, t. y. *UBS (D) 3 Sector Real Estate Europe* (buvusi *UBS (D) 3 Kontinente Immobilien*) ir *UBS (D) Euroinvest Immobilien Estate Investment Fund* (toliau kartu – UBS fondai), valdymą.

13 2006 m. spalio 4 d. ši valdymo bendrovė UBS fondų vardu steigė du kompleksus verslo tikslams, esančius San Donato Milaneseje (Italija), kurių registracijos metu ji mokėsi administratoriui turto sumokėti transkripcijos ir kadastro mokėjimus, kurių bendra suma už kiekvieną iš kompleksų atitinkamai sudarė 802 400 ir 820 900 eurų.

14 Vėliau minėta valdymo bendrovė sužinojo, kad Dekretas steigiamas Nr. 223/2006 steigė iki iki taip vykdyti steigimą, t. y. iki 2006 m. spalio 1 d., ir kad šio dekreto steigimo 35 straipsnio 10ter dalyje numatyta sumažinti per pusę transkripcijos ir kadastro mokėjimus, jeigu nekilnojamojo turto steigia uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondai, kurie reguliuojami steigiminio dekreto Nr. 58/1998 37 straipsnyje, arba tai daroma jų vardu.

15 Manydama, kad atvirojo tipo investiciniai fondai taip pat turto teisę pasinaudoti šiuo sumažinimu, ta pati valdymo bendrovė paprašė mokėti administratoriaus grąžinti pusę sumą, sumokėtą kaip šie mokėjimai, kiek tai susiję su dviem nekilnojamojo turto kompleksais, kuriuos ji steigė UBS fondų vardu.

16 Mokėsi administratoriui neatsakius, *UBS Real Estate* pateikė du skundus dėl šių dviejų numanomų sprendimų *Commissione tributaria provinciale di Milano* (Milano provincijos mokestinių ginčų komisija, Italija). 2009 m. gruodžio 21 d. sprendimais (Nr. 282/05/09 ir 283/05/09) šis teismas atmetė skundus, manydamas, kad Dekretu steigimu Nr. 223/2006 Italijos teisės aktų leidėjas ketino leisti sumažinti transkripcijos ir kadastro mokėjimus tik uždarojo tipo investicinių fondų kategorijai.

17 *UBS Real Estate* abu sprendimus apskundė *Commissione Tributaria Regionale per la Lombardia* (Lombardijos regiono mokestinių ginčų komisija, Italija). 2012 m. balandžio 3 d. sprendimais šis teismas atmetė šiuos apeliacinius skundus, iš esmės teigdamas, kad dėl didelių skirtumų tarp Italijoje pripažintų ir veikiančių uždarojo tipo investicinių fondų ir atvirojo tipo investicinių fondų, pripažintų ir veikiančių Vokietijoje, nereikia konstatuoti, be kita ko, Sąjungos teisės pažeidimo dėl skirtingo vertinimo, nes skirtingoms situacijoms gali būti taikomos skirtingos mokėjimų sistemos.

18 Manydama, kad apeliacinis teismas klaidingai manė, jog Dekreto steigimo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalis atitinka EB 12, 43 ir 56 straipsnius (po pakeitimo – SESV 18, 49 ir 63 straipsniai) nuostatas, *UBS Real Estate* pateikė kasacinį skundą *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme. Grąsdama savo apeliacinius skundus ji, be kita ko, tvirtina: kadangi apeliaciniame skunde buvo nuspręsta, kad abi investicijų fondų rėšys, nurodytos ankstesniame punkte, atitinka skirtingas situacijas, kurios galėtų būti vertinamos skirtingai, nors šie skirtumai neturto reikšmės Dekreto steigimo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalies *ratio legis*, buvo pažeistos sutarčių nuostatos dėl laisvo kapitalo judėjimo ir steigimo laisvės.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma pabrėžia, kad per pastaruosius metus nacionalinės teisės aktų leidėjas daug kartų keitė Italijos uždarojo tipo bendrąjį investicinių fondų apmokestinimo tvarką. Šis keitimas buvo grindžiamas dviem skirtingais

tikslais, t. y. skatinti konkrečios portfelio valdymo priemonės plėtrą ir apriboti naudojimąsi ja mokesčių teisės akto apėjimo tikslais.

20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pateikia paaiškinimus dėl specifinių dviejų atitinkamų investicinių fondų rėšio požymių. Šiuo klausimu jis paaiškina, pirma, kad Italijos teisės aktuose, susijusiuose su bendraisiais investiciniais fondais, dėl uždarojo tipo investicinių fondų numatyta, kad juos steigusiai portfelio valdymo bendrovei kompensuojamos tik konkrečiais laikotarpiais pasirašytos akcijos. Todėl šiems fondams būdingas iš anksto nustatytas akcijų skaičius, kuris laikui bėgant nesikeičia. Kadangi fiksuotas turtas jiems suteikiamas juos steigiant, šias kolektyvinio investavimo priemones galima pasirašyti tik per tam tikrą iš anksto nustatytą laikotarpį ir taip investuoti kapitalą galima prašyti grąžinti tik fondams nutraukus veiklą arba praėjus tam tikram skaičiui metų nuo jų steigimo. Ne per šiuos laikotarpius uždarojo tipo investicinio fondo akcijų gali būti sigyjama ir jos gali būti parduodamos vertybinio popierio biržoje. Kadangi tokio fondo veiklos trukmė yra nuo 10 iki 30 metų, jo turtas galiausiai būtų padalijamas vairiems dalyviams arba, jeigu jis būtų parduotas, galimas pelnas būtų paskirstytas pastariesiems.

21 Iš taikytinų Italijos teisės aktų matyti, kad atvirojo tipo investiciniams fondams būdingas kintamas jų turto pobūdis, kuris gali didėti arba mažėti kiekvieną dieną, atsižvelgiant naujai pasirašytas akcijas ar prašymus grąžinti kapitalo dalis. Taip bet kuriuo metu galima prisiimti sipareigojimą, taip pat susigrąžinti visą ar dalį nešto kapitalo. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad nors uždarojo tipo fondo investuotojas, ketinantis atsisakyti savo investicijų, neturi kito pasirinkimo, kaip tik perleisti savo akcijas trečiajam asmeniui, atvirojo tipo fondo akcijų turėtojas turi galimybę prašyti šio fondo grąžinti jo kapitalo dalis atitinkantį sumą.

22 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, prasidėjus galimai rinkos krizei dėl nekilnojamojo turto kainų sumažėjimo, tai galėtų paskatinti daugelį atvirojo tipo investicinių fondų dalyvių prašyti anksčiau grąžinti jų kapitalo dalis, o tai lemtų tokių fondų „likvidumo priemonių“ sisavinimą. Taigi šie fondai būtų priversti parduoti dalį nekilnojamojo turto mažesne už atviros rinkos kainą, kad galėtų patenkinti šiuos prašymus grąžinti. Būtent dėl šios priežasties apribodamas sumažintą transkripcijos ir kadastro mokesčių taikymą tik uždarojo tipo investiciniams fondams Italijos teisės aktų leidėjas siekė skatinti ir palaikyti investicinių fondų, nesusijusių su „labai spekuliaciniais ir atsitiktiniais ketinimais“, steigimą. Vis dėlto toks požymis neturėtų būti nekritikuotinas, nes jis faktiškai sukeltų kliūtį investicijoms iš kitų valstybių narių, nes šių valstybių atvirojo tipo investiciniai fondai atgrasomi sigyti nekilnojamojo turto, skirto naudoti verslo tikslams, Italijoje.

23 Šiomis aplinkybėmis *Corte suprema di cassazione* (Kasacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą, kuris byloje C-478/19 ir C-479/19 suformuluotas vienodai:

„Ar pagal [Sąjungos] teisę, o konkrečiai – [Sutarčių] nuostatas dėl steigimo laisvės ir laisvo kapitalo judėjimo, kaip jas aiškina Teisingumo Teismas, draudžiama taikyti nacionalinės teisės nuostatas, kaip antai [Dekreto statymo Nr. 223/2006] 35 straipsnio 10ter dalies nuostatas (kiek pagal jų transkripcijos ir kadastro mokesčių lengvatos taikomos tik uždarojo tipo nekilnojamojo turto investiciniams fondams)?“

24 2019 m. liepos 22 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-478/19 ir C-479/19 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinis ir žodinis proceso dalys ir priimtas galutinis sprendimas.

Dėl prejudicinio klausimo

25 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar EB 43 ir 56 straipsniai (po pakeitimo – SESV 49 ir 63 straipsniai) turi b?ti aiškinami taip, kad jais draudžiami nacionalin?s teis?s aktai, kaip antai nagrin?jami pagrindin?je byloje, pagal kuriuos transkripcijos ir kadastro mokes?iai sumažinami tik uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams, o ne atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondams.

D?I taikomos jud?jimo laisv?s

26 Pirmiausia, kiek tai susij? su SESV nuostat? taikymu ir Italijos vyriausyb?s argumentais, kad iš esm?s atsakymas ? kiekvienoje iš sujungt? byl? pateikt? prejudicin? klausim? turi b?ti grindžiamas atitinkamomis 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES d?I alternatyvi? investicini? fond? valdytoj? ir iš dalies kei?ian?ios direktyvas 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei Reglamentus (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011, p. 1) nuostatomis, pakanka konstatuoti, kad ši direktyva nebuvo taikoma klostantis pagrindini? byl? faktin?ms aplinkyb?ms.

27 Be to, kadangi prejudiciniai klausimai taip pat susij? su SESV nuostatomis d?I ?sisteigimo laisv?s ir d?I laisvo kapitalo jud?jimo, reikia nustatyti, kokia laisv? taikoma pagrindin?se bylose (2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *SEGRO ir Horváth*, C?52/16 ir C?113/16, EU:C:2018:157, 52 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

28 Šiuo klausimu iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad siekiant nustatyti, ar nacionalin?s teis?s aktai patenka ? vienos ar kitos SESV garantuojamos pagrindin?s laisv?s srit?, reikia atsižvelgti ? atitinkamo teis?s akto dalyk? (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 21 d. Sprendimo *Fidelity Funds ir kt.*, C?480/16, EU:C:2018:480, 33 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij? ir 2020 m. kovo 3 d. Sprendimo *Tesco-Global Áruházak*, C?323/18, EU:C:2020:140, 51 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

29 Reikia priminti, kad pagal suformuot? jurisprudencij? nacionalin?s priemon?s, reguliuojan?ios sandorius, kuriais nerezidentai investuoja ? nekilnojam?j? turt? valstyb?s nar?s teritorijoje, gali patekti tiek ? EB 43 straipsnio (po pakeitimo – SESV 49 straipsnis), susijusio su ?sisteigimo laisve, tiek ? EB 56 straipsnio (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis), susijusio su laisvu kapitalo jud?jimu, taikymo srit? (šiuo klausimu žr. 1999 m. birželio 1 d. Sprendimo *Konle*, C?302/97, EU:C:1999:271, 22 punkt?).

30 Teis? kitos valstyb?s nar?s teritorijoje ?sigyti nekilnojamojo turto, j? eksploatuoti ir perleisti, kuri yra b?tinai ?sisteigimo laisv?s papildymas, reiškia kapitalo jud?jim?, kai ja pasinaudojama (šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Festersen*, C?370/05, EU:C:2007:59, 22 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij? ir 2007 m. spalio 11 d. Sprendimo *ELISA*, C?451/05, EU:C:2007:594, 58 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

31 Iš ties? kapitalo jud?jimas apima sandorius, pagal kuriuos nerezidentai investuoja ? nekilnojam?j? turt? valstyb?s nar?s teritorijoje, kaip tai matyti iš kapitalo jud?jimo nomenklat?ros, esan?ios 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB d?I Sutarties 67 straipsnio ?gyvendinimo (OL L 178, 1988, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 10 sk., 1 t. p. 10) I priede, nes ši nomenklat?ra išsaugo savo buvusi? orientacin? reikšm? siekiant apibr?žti kapitalo jud?jimo s?vok? (2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *SEGRO ir Horváth*, C?52/16 ir C?113/16, EU:C:2018:157, 56 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

32 Šiuo atveju pagrindinėse bylose nagrinėjami nacionalinės teisės aktai susiję su transkripcijos ir kadastro mokesčių, susijusių su nekilnojamojo turto perleidimo verslo tikslais sandoriais, kurių šalys, be kita ko, yra uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondai, sumažinimu.

33 Taigi, nors *a priori* šie teisės aktai gali būti laikomi patenkinamais tiek EB 43 straipsnio, tiek EB 56 straipsnio (po pakeitimo – SESV 49 ir 63 straipsniai) taikymo srityje, ne mažiau svarbu, kad pagrindiniai bylų kontekste galimi tokie teisės aktai lemiami teisėtumo laisvės apribojimais yra neišvengiama laisvo kapitalo judėjimo apribojimo pasekmė, todėl nepateisina minėtų teisės aktų nagrinėjimo atsižvelgiant vien EB 43 straipsnio (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 6 d. Sprendimo *SEGRO ir Horváth*, C-52/16 ir C-113/16, EU:C:2018:157, 55 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

34 Be to, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 44 punkte, iš bylos medžiagos matyti, kad *UBS Real Estate* finansavo dviejų nekilnojamojo turto kompleksų steigimą UBS fondo vardu pasyviosios investicijos forma, siekdama tik atlikti finansinę investiciją, o ne tam, kad ten sukurtų ekonominę veiklą.

35 Atsižvelgiant visa tai, kas išdėstyta, pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionaliniai priemonės reikia nagrinėti atsižvelgiant tik pirminės teisės nuostatas, susijusias su laisvu kapitalo judėjimu, t. y. EB 56 straipsniu (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis).

Dėl laisvo kapitalo judėjimo ribojimo egzistavimo

36 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad tarp EB 56 straipsnio 1 dalyje (po pakeitimo – SESV 63 straipsnio 1 dalis) draudžiamas laisvo kapitalo judėjimo apribojimo priemonių yra tos, kurios gali atgrasyti nerezidentus investuoti tam tikroje valstybėje narėje arba šios valstybės narės rezidentus tai daryti kitose valstybėse (žr., be kita ko, 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C-252/14, EU:C:2016:402, 27 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Köln-Aktiefonds Deka*, C-156/17, EU:C:2020:51, 49 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

37 Kadangi šiuo atveju pagrindinėse bylose keliamas klausimas, ar dėl uždarojo ir atvirojo tipo investicinių fondų skirtumų šie dviejų tipų fondai gali būti vertinami skirtingai mokesčių atžvilgiu, reikia išnagrinėti, ar kriterijus, susijęs su nekilnojamojo turto fondo „atviruoju“ ar „uždaruju“ tipu, gali būti apribojimas, iš principo draudžiamas pagal EB 56 straipsnio 1 dalį (po pakeitimo – SESV 63 straipsnio 1 dalis).

38 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad kriterijus, susijęs su nekilnojamojo turto fondo forma, savaime nėra skirtingas nekilnojamojo turto fondo rezidentų ir nerezidentų vertinimas.

39 Vis dėlto nacionalinės teisės aktas, vienodai taikomas tokio subjekto rezidentams ir nerezidentams, gali tapti laisvo kapitalo judėjimo apribojimu. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad net objektyviais kriterijais pagrįstas diferencijavimas faktiškai gali sudaryti nepalankias sąlygas tarpvalstybiniais atvejais (2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Köln-Aktiefonds Deka*, C-156/17, EU:C:2020:51, 55 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

40 Taip yra tuo atveju, kai pagal nacionalin?s teis?s akt?, kuris vienodai taikomas ?kio subjektams rezidentams ir nerezidentams, suteikiama mokes?io lengvata tik tais atvejais, kai ?kio subjektas ?vykdo s?lygas ar pareigas, kurios d?l savo pob?džio ar *de facto* yra b?dingos nacionalinei rinkai, tod?l tik nacionalin?je rinkoje veikiantys ?kio subjektai gali ?vykdyti šias s?lygas ar pareigas, o panaš?s ?kio subjektai nerezidentai paprastai j? ne?vykdo (2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Köln-Aktiefonds DeKa*, C?156/17, EU:C:2020:51, 56 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

41 Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad pagal Ministro dekreto Nr. 228/1999 12bis straipsn? nekilnojamojo turto fondai Italijoje gali b?ti ?steigti tik kaip uždarojo tipo investiciniai fondai.

42 Kaip pažym?jo generalinis advokatas išvados 75 ir 76 punktuose, kadangi tik nekilnojamojo turto fondai, kuriems taikoma kit? nei Italijos Respublikos valstybi? nari? teis?, gali b?ti ?steigti kaip atvirojo tipo investiciniai fondai ir jiems gali b?ti atsisakyta suteikti mokes?i? lengvat?, numatyt? Dekreto ?statymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalyje, taikant atskyrimo kriterij?, grindžiam? investicini? fond? „atviroju“ arba „uždaruoju“ pob?džiu, mažiau palankiai vertinami nekilnojamojo turto fondai, kuriems taikoma kit? nei Italijos Respublikos valstybi? nari? teis?, ir taip sukuriamas skirtingas j? vertinimas.

43 Vadinasi, reikia manyti, kad, kaip teigia prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, šis skirtingas vertinimas atgraso atvirojo tipo investicinius fondus, kuriems taikoma kit? nei Italijos Respublikos valstybi? nari? teis?, ?sigyti nekilnojamojo turto verslo tikslams šios valstyb?s teritorijoje, tod?l jis yra EB 56 straipsniu (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis) iš principo draudžiamas laisvo kapitalo jud?jimo apribojimas.

44 Žinoma, EB 58 straipsnio 1 dalies a punkte (po pakeitimo – SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktas) nustatyta, kad EB 56 straipsnio (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis) nuostatos nepažeidžia valstybi? nari? teis?s taikyti atitinkamas savo mokes?i? ?statym? nuostatas, pagal kurias skiriami mokes?i? mok?tojai d?l j? skirtingos pad?ties gyvenamosios vietos arba kapitalo investavimo vietos atžvilgiu.

45 Ši nuostata, kaip nukrypstanti nuo pagrindinio laisvo kapitalo jud?jimo principo, turi b?ti aiškinama siaurai. Tod?l ji negali b?ti aiškinama taip, kad kiekvienas mokes?i? teis?s aktas, pagal kur? mokes?i? mok?tojai skirstomi atsižvelgiant ? gyvenam?j? viet? arba ? valstyb? nar?, kurioje jie investuoja savo kapital?, automatiškai yra suderinamas su Sutartimis. Pa?i? EB 58 straipsnio 1 dalies a punkte (po pakeitimo – SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktas) numatyt? nukrypti leidžian?i? nuostat? riboja EB 58 straipsnio 3 dalis (po pakeitimo – SESV 65 straipsnio 3 dalis), kurioje numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalin?s teis?s nuostatos „neturi sudaryti laisvo kapitalo jud?jimo ir mok?jim?, kaip nustatyta [EB 56 straipsnyje (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis)], savavališko diskriminavimo ar užsl?pto apribojimo“ (2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö (KIPVPS išmok?tos pajamos)*, C?480/19, EU:C:2021:334, 29 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

46 Teisingumo Teismas taip pat yra nusprend?s, kad reikia skirti pagal EB 58 straipsnio 1 dalies a punkt? (po pakeitimo – SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktas) leidžiam? skirting? poži?r? nuo pagal EB 58 straipsnio 3 dal? (po pakeitimo – SESV 65 straipsnio 3 dalis) uždraustos diskriminacijos. Tam, kad nacionalin?s mokes?i? teis?s nuostata gal?t? b?ti laikoma suderinama su laisv? kapitalo jud?jim? reglamentuojan?iomis Sutarties nuostatomis, reikia, kad jos lemiamas skirtingas poži?ris b?t? susij?s su objektyviai skirtingomis situacijomis arba b?t? pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu (2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö (KIPVPS išmok?tos pajamos)*, C?480/19, EU:C:2021:334,

30 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

D?I objektyviai panašios situacijos egzistavimo

47 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad klausimas, ar tarpvalstybin? situacija yra panaši ? vidaus situacij?, turi b?ti nagrin?jamas atsižvelgiant ? tiksl?, kurio siekiama aptariamomis nacionalin?s teis?s nuostatomis (žr., be kita ko, 2020 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Société Générale*, C?565/18, EU:C:2020:318, 26 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?), taip pat j? dalyk? ir turin? (žr., be kita ko, 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C?252/14, EU:C:2016:402, 48 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

48 Be to, siekiant nustatyti, ar skirtingas vertinimas, atsirandantis taikant nagrin?jamus teis?s aktus, atspindi objektyv? situacij? skirtum?, turi b?ti atsižvelgiama tik ? atitinkamus tokiais teis?s aktais ?tvirtintus atskyrimo kriterijus (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 2 d. Sprendimo *Pensioenfonds Metaal en Techniek*, C?252/14, EU:C:2016:402, 49 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

49 Šiuo klausimu, kaip nurod? generalinis advokatas išvados 78 punkte, pirmiausia reikia pažym?ti, kad siekiant išnagrini?ti, ar egzistuoja objektyvus skirtumas tarp atvirojo ir uždarojo tipo nekilnojamojo turto fond? situacijos, pagrindinis sunkumas susij?s su tuo, kad prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas aiškiai nenurodo priežasties, d?I kurios pagrindin?je byloje nagrin?jama mokes?i? lengvata buvo ?tvirtinta Italijos teis?je.

50 D?I nacionaliniame teis?s akte ?tvirtintos mokes?i? lengvatos tikslo prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas tik pavartojo bendrus sakinius, kad nurodyt?, jog pastaraisiais metais d?I uždarojo tipo nekilnojamojo turto investicini? fond? apmokestinimo taisykli? buvo priimta daug teis?k?ros priemoni?, kuriomis siekiama dviej? priešing? tiksl? – skatinti specialios turto valdymo priemon?s pl?tr? ir riboti jos taikym?, kai siekiama apeiti tam tikrus reikalavimus. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažym?jo, kad, prasid?jus galimai rinkos krizei d?I nekilnojamojo turto kain? sumaž?jimo, tai gal?t? paskatinti daugel? atvirojo tipo investicini? fond? dalyvi? prašyti anks?iau gr?žinti j? kapitalo dalis, o tai lemt? toki? fond? „likvidumo priemoni?“ ?sisavinim?. Taigi jie b?t? priversti parduoti dal? nekilnojamojo turto mažesne už atviros rinkos kaina, kad gal?t? patenkinti šiuos prašymus gr?žinti. Šiomis aplinkyb?mis prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nurodo, kad Italijos teis?s akt? leid?jo tikslas, kuriuo grindžiama Dekreto ?statymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalyje uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams suteikiama mokes?i? lengvata, gal?t? b?ti pl?sti ir skatinti investicini? fond?, kuri? ketinimai n?ra labai spekuliatyv?s ir atsitiktiniai, steigim?.

51 Reikia pažym?ti, kad ?vairi? rašytines pastabas pateikusi? šali? išreikštos pozicijos d?I Dekreto ?statymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalyje numatytos mokestin?s lengvatos (transkripcijos ir kadastro mokes?i? už ?statyminio dekreto Nr. 58/1998 37 straipsnyje reguliuojam? uždarojo tipo fond? ?sigyt? nekilnojam?j? turt? tarifo sumažinimas 50 %) tikslo labai skiriasi.

52 Pirmiausia *UBS Real Estate* gin?ija prielaid?, kuria remiasi prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, ir teigia, kad tokios nuostatos, kokia nagrin?jama pagrindin?je byloje, pagal kuri? mok?tini mokes?iai už paskelbim? kadastre sumažinami per pus?, *ratio legis* yra b?tinyb? išvengti to, kad ?kio subjektai, dažnai vykdančys nekilnojamojo turto pirkimo ir pardavimo sandorius verslo tikslais, neb?t? baudžiami d?I šios veiklos tur?dami sumok?ti tuos pa?ius mokes?ius du kartus, t. y. ?sigydami nekilnojamojo turto ir j? parduodami; tai patvirtina, be kita ko, *Consiglio nazionale del Notariato* (Nacionalin? notar? taryba, Italija) tyrimas ir *Associazione fra le società italiane per azioni (Assonime)* (Italijos akcini? bendrovi? asociacija) aplinkraštis.

53 Be to, Italijos vyriausybė mano, kad funkcinio ir struktūrinio pobūdžio skirtumai, kurie egzistuoja tarp uždarojo ir atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondų, nesvarbu, ar jie susiję su pasirašymo procedūra ir kapitalo dalį išpirkimo tvarka, ar su kiekvieno šio fondo tipo savybėmis, patvirtina, kad atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondo situacija nėra objektyviai panaši į uždarojo tipo fondo situaciją. Be to, šis išvadą patvirtina nacionalinis nuostatos genezė, iš kurios matyti, kad Italijos teisės aktai leidžia ketinti suteikti šio mokesčio lengvatą tik nekilnojamojo turto investicijoms, o ne investicijoms į kilnojamąjį turtą, net jeigu jos panaudojamos laikinai įsigyjant nekilnojamojo turto, ir šiais teisės aktais iš esmės siekiama skatinti uždarojo tipo fondų, investuojančių į nekilnojamąjį turtą, vystymą Italijoje.

54 Galiausiai Europos Komisija pažymi, kad Italijos teisėje nustatyti tik tie materialiniai teisės aktai, kurie taikomi visiems bendriesiems investiciniams fondams, tačiau juose numatytas palankus mokestinis vertinimas, taikomas uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondo įsigytam nekilnojamajam turtui, sumažinant transkripcijos ir kadastro mokesčius. Kadangi pagrindinis uždarojo ir atvirojo tipo fondo tikslas – suteikti užsakovui galimybę atlikti finansinę investiciją, uždarojo ir atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondai yra visiškai panašūs. Be to, atsižvelgiant į fondo tikslą įsigyti nekilnojamojo turto tam, kad vėliau jį perparduotų, taip pat galima lyginti uždarojo ir atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondus.

55 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris vienintelis turi jurisdikciją aiškinti nacionalinę teisę, atsižvelgdamas į visas pagrindinėje byloje nagrinjamą mokesčio teisės aktą nuostatas ir visą nacionalinę mokesčių sistemą, turi nustatyti šios nuostatos pagrindinį tikslą (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Köln-Aktienfonds DeKa*, C-156/17, EU:C:2020:51, 79 punktą).

56 Šiuo klausimu, jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prieitų prie išvados, kad Dekreto įstatymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalies tikslas yra išvengti situacijų, kai fondas bus nubaustas dvigubai apmokestinant, kai įsigyjama nekilnojamojo turto ir vėliau jis perparduodamas, reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šį tikslą, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 81 punkte, atvirojo ir uždarojo tipo fondo situacijos yra objektyviai panašios.

57 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų padaryti išvadą, kad pagrindinėje byloje nagrinjamais nacionalinės teisės aktais siekiama skatinti ir paremti uždarojo tipo fondų, kurie neturi spekuliacinių ir atsitiktinių ketinimų, steigimą ir apriboti sistemingą riziką nekilnojamojo turto rinkoje ir kad tokie argumentai yra pagrindas, kodėl Dekreto įstatymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalyje numatyta mokesčio lengvata netaikoma atvirojo tipo fondams. Reikia pažymėti, kad tokie argumentai nėra konkrečiai susiję su priežastimis, diferencijuojančiomis atvirojo ir uždarojo tipo fondus atsižvelgiant į nagrinjamą mokestinį lengvatą.

58 Kalbant apie šio teisės akto dalyką ir turinį, reikia pridurti, kad jais numatyta 50 % sumažinti transkripcijos ir kadastro mokesčio tarifą už uždarojo tipo fondų, kuriems taikomas įstatyminio dekreto Nr. 58/1998 37 straipsnis, įsigytą nekilnojamąjį turtą ir kad atsižvelgiant į tokio mokesčio lengvatą uždarojo ir atvirojo tipo fondų, kurie atlieka nekilnojamojo turto įsigijimo ir perpardavimo veiklą, kuriai taikomas dvigubas apmokestinimas, situacija atrodo esanti objektyviai panaši.

59 Šiomis aplinkybėmis reikia išnagrinėti, ar šiame 37 straipsnyje tvirtintas skirtingas vertinimas gali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais.

Dėl privalomojo bendrojo intereso pagrindo buvimo

60 Reikia priminti, kad, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, laisvo

kapitalo judėjimo ribojimas gali būti leidžiamas, jeigu jis pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, tinkamas siekiamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti (šiuo klausimu žr. 2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö (KIPVPS sumokėtos ?mokos)* (C-480/19, EU:C:2021:334, 56 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

61 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad nors prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas savo prašymuose priimti prejudicin? sprendim? nenurod? toki? pagrind?, jis paaiškino, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 50 punkte, tikslus, paskatinusius ?statym? leid?jo veiksmus uždarojo tipo nekilnojamojo turto fond? apmokestinimo srityje, t. y. skatinti konkre?ios portfelio valdymo priemon?s pl?tr?, siek? riboti jos naudojim? siekiant apeiti teis?s aktus, skatinti ir paremti uždarojo tipo fond?, kurie neturi spekuliacini? ir atsitiktini? ketinim?, steigim?; teis?s aktai buvo priimti d?l argument?, susijusi? su sistemingos rizikos nekilnojamojo turto rinkoje apribojimu. Be to, Teisingumo Teisme Komisija ir Italijos vyriausyb? nurod? ?vairius pateisinimo pagrindus, t. y. atitinkamai kovoti su suk?iavimu ir mokes?i? vengimu bei pagrindin?je byloje nagrin?jamos mokes?i? sistemos darnos išsaugojimu.

62 Vis? pirma, kalbant apie kov? su suk?iavimu ir mokes?i? vengimu, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra nusprend?s, jog nacionalin? priemon?, ribojanti laisv? kapitalo judėjim?, gali būti pateisinama b?tinybe užkirsti keli? suk?iavimui ir mokes?i? vengimui, kai ji konkre?iai taikoma išimtinai dirbtiniams dariniams, nesusijusiems su ekonomine realybe, kuri? tikslas išvengti mokes?io, paprastai mok?tino už peln?, gaut? atitinkamos valstyb?s nar?s nacionalin?je teritorijoje vykdant veikl? (2019 m. vasario 26 d. Sprendimo *X (Tarpin?s bendrov?s, ?steigtos tre?iosiose šalyse)*, C-135/17, EU:C:2019:136, 73 punktas ir nurodyta jurisprudencija). Tod?l bendros mokes?i? vengimo ar suk?iavimo mokes?i? srityje prezumpcijos nepakanka pateisinti mokes?i? priemonei, kelian?iai gr?sm? Sutar?i? tikslams (2007 m. spalio 11 d. Sprendimo *ELISA*, C-451/05, EU:C:2007:594, 91 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

63 Šiuo klausimu pakanka pažym?ti: kadangi pagal nacionalin?s teis?s aktus mokes?i? lengvata netaikoma visiems atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondams, jie akivaizdžiai neatitinka šio sprendimo ankstesniame punkte nurodyt? reikalavim? ir tod?l negali būti pateisinami b?tinybe užkirsti keli? suk?iavimui ir mokes?i? vengimui.

64 Be to, Italijos vyriausyb? teigia, kad Dekreto ?statymo Nr. 223/2006 35 straipsnio 10ter dalyje ?tvirtintas skirtingas vertinimas pateisinamas b?tinybe išlaikyti nacionalin?s sistemos pusiausvyr? ir darn?, nes pagal Italijos teis? tik uždarojo tipo investiciniams fondams (tik šios vienintel?s kategorijos fondams) leidžiama ?sigyti nekilnojamojo turto.

65 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprend?s, jog b?tinyb? išsaugoti mokes?i? sistemos darn? gali pateisinti pagrindines laisves ribojan?ias teis?s normas (šiuo klausimu žr. 2012 m. geguž?s 10 d. Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.*, C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, 50 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij? ir 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 69 punkt? ir nurodyt? jurisprudencij?).

66 Vis d?lto, kad b?t? galima remtis tokiau pateisinimu grindžiamu argumentu, pagal suformuot? jurisprudencij? reikia ?rodyti, jog egzistuoja tiesioginis atitinkamos mokes?io lengvatos ir jos kompensavimo konkre?iu apmokestinimu ryšys, o tokio ryšio tiesioginis pob?dis turi būti vertinamas pagal atitinkam? teis?s norm? tiksl? (2012 m. geguž?s 10 d. Sprendimo *Santander Asset Management SGIIC ir kt.*, C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, 51 punktas ir nurodyta jurisprudencija ir 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *Bouanich*, C-375/12, EU:C:2014:138, 69 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

67 Vis d?lto šiuo atveju Italijos Respublika ne?rod?, kad uždarojo tipo Italijos fondams suteikta

mokesčio lengvata kompensuojama konkrečia mokestine rinkliava, pateisina nekilnojamojo turto fondus, kuriems taikoma kitų valstybių narių nei Italijos Respublika teisė, negalėjim pasinaudoti šia lengvata.

68 Galiausiai, kalbant apie būtinybę skatinti konkrečios portfelio valdymo priemonės vystymą, uždarojo tipo fondus, kurie neturi spekuliacinių ir atsitiktinių ketinimų, steigimų ir apriboti sistemingą riziką nekilnojamojo turto rinkoje, svarbu pažymėti, pirma, kiek tai susiję su būtinybe skatinti konkrečios priemonės vystymą, kad šis tikslas, atrodo, pasiektas nacionalinės teisės aktais, leidžiančiais steigti tik uždarojo tipo fondus.

69 Vis dėlto dėl nepalankaus kito tipo fondus, steigto pagal kitos valstybės narės teisę, mokesčio vertinimo iš esmės pirmenybę teikiama nacionaliniams fondams.

70 Pagal suformuotą jurisprudenciją vien ekonominio pobūdžio tikslas negali pateisinti Sutartimi garantuojamos pagrindinės laisvės apribojimo (2021 m. vasario 25 d. Sprendimo *Novo Banco*, C-7712/19, EU:C:2021:137, 40 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

71 Kaip nurodė generalinis advokatas išvados 88 ir 89 punktuose, reikia pažymėti, kad atrodo, jog tai, kad fondas yra atvirojo ar uždarojo tipo, nėra susiję su šio fondo atliktomis investicijomis spekuliaciniu lygiu ar su daugiau ar mažiau aiškiau šiuo ketinimo pobūdžiu šiuo klausimu ir kad uždarojo tipo fondo pobūdis nepareigoja tokio fondo disponuoti gyta nuosavybe ilgiau nei tuo atveju, jei tai būtų atvirojo tipo fondas.

72 Vadinas, net darant prielaidą, kad būtinybę užkirsti kelią spekuliacijai nekilnojamojo turto gali būti laikoma privalomu bendrojo intereso pagrindu, galinčiu pateisinti laisvo kapitalo judėjimo apribojimą, šiose pagrindinėse bylose juo negalima remtis, nes mokesčio lengvatos taikymas tik uždarojo tipo fondams, o ne atvirojo tipo fondams, neatrodo tinkamas siekiamam tikslui gyvendinti.

73 Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 90 ir 91 punktuose, tikslas riboti sistemingą riziką nekilnojamojo turto rinkoje gali būti privalomasis bendrojo intereso pagrindas. Vis dėlto tam, kad laisvo kapitalo judėjimo apribojimas būtų galima pateisinti būtinybe riboti sistemingą riziką nekilnojamojo turto rinkoje, nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos mokesčio lengvata suteikiama tik uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams, turi būti tinkami nurodytam tikslui gyvendinti ir neviršyti to, kas būtina jam pasiekti, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

74 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pateiktą klausimą reikia atsakyti: EB 56 straipsnis (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis) turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos transkripcijos ir kadastro mokesčiai sumažinami tik uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams, tačiau ne atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondams, jeigu šios dviejų kategorijų fondų situacijos yra objektyviai panašios, nebent toks skirtingas vertinimas pateisinamas tikslu riboti sistemingą riziką nekilnojamojo turto rinkoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

75 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

EB 56 straipsnis (po pakeitimo – SESV 63 straipsnis) turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos transkripcijos ir kadastro mokesčiai sumažinami tik uždarojo tipo nekilnojamojo turto fondams, tačiau ne atvirojo tipo nekilnojamojo turto fondams, jeigu šios dvi kategorijos fondų situacijos yra objektyviai panašios, nebent toks skirtingas vertinimas pateisinamas tikslu riboti sisteminį riziką nekilnojamojo turto rinkoje.

Parašai.

* Proceso kalba: italų.